

Załącznik 5 – Wzór opisu założeń modelu

Opis założeń koncepcji akceleratora obligacji społecznych

(max. 20 000 znaków)

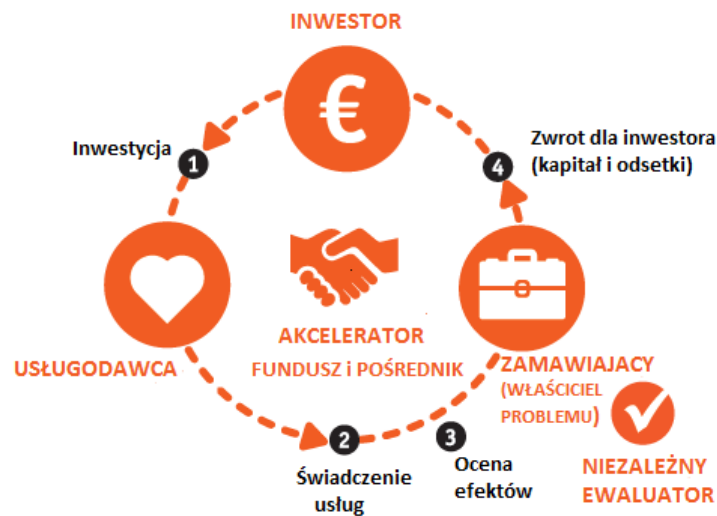
1. Założenia koncepcji akceleratora obligacji społecznych planowanej do wypracowania

Pojęcie akceleratorów pochodzi z fizyki i oznacza urządzenie służące do przyspieszania cząstek naładowanych. Podobnie jak w przypadku akceleratorów cząstek, które dodają im energii, Akcelerator tzw. „obligacji społecznych” (prawdopodobnie bliższe możliwej rzeczywistości będzie określenie „bonów społecznych”) powinien umożliwiać powstawanie i rozwijanie rozwiązań problemów społecznych przez wspieranie mechanizmu finansowania i wdrażania systemów „obligacji społecznych/SIB”.

Nasz Akcelerator będzie charakteryzował się tym, że będzie oferował dobro rzadsze i cenniejsze od pieniędzy – wiedzę jak rozwiązać problem społeczny wykorzystując zasadę „płatności za efekty/rezultaty/sukces”. Opracowując zasady i regulacje chcemy pokazać jak pomysł przekuć w plan, a projekt wdrożyć do działania. Będziemy działać jak akcelerator, czyli nadawać sprawom prędkość. W przeciwieństwie do inkubatorów społecznych, zakładamy zaangażowanie finansowe w przedsięwzięcie, projekt realizowany metodą „płatności za efekty”.

Podział odpowiedzialności za poszczególne procesy pomiędzy akceleratorem a podmiotem wdrażającym obligacje społeczne

Akcelerator będzie łączyć mechanizm zarządzania przez rezultaty oraz współpracę sektora publicznego z prywatnym. Rolę akceleratora obligacji społecznym będzie pełnić Funduszu mitygacji ryzyka. Zapewni on finansowanie pośrednie - „pomostowe” w okresie wykonywania usługi do jej odbioru i akceptacji efektów przez Zamawiającego/Właściciela problemu. Dzięki tej formie organizacyjnej możliwe będzie pozyskanie inwestorów zewnętrznych / prywatnych do partycypacji w osiągnięciu celów społecznych. Rolą Funduszu będzie mitygowanie oraz wycenianie ryzyka na jakie zgodzić mają się inwestorzy oraz emitowanie jednostek uczestnictwa – bonów społecznych – skierowanych do inwestorów prywatnych. W zależności od efektów analizy prawnej zakładamy, że Akcelerator będzie działał jako fundusz lub spółka celowa stworzona na potrzeby realizacji Projektu, a zarządzany będzie przez Pośrednika.

Uczestnicy proponowanego schematu / schematów wdrażania obligacji społecznych z wyszczególnieniem ich funkcji/ zakresu zadań uczestników proponowanego schematu

Koncepcja nowego mechanizmu finansowania usług społecznych w formule płatności za efekty z wykorzystaniem „obligacji społecznych” zakłada udział następujących głównych podmiotów w ekosystemie:

1. Inwestorzy
2. Fundusz mitygacji ryzyka
3. Pośrednik
4. Zamawiający
5. Usługodawcy
6. Niezależny ewaluator
7. Odbiorcy usług społecznych

Akcelerator, tj. działające wspólnie dwa podmioty - Fundusz mitygacji ryzyka oraz zarządzający nim Pośrednik wyposażone w odpowiednie narzędzia umożliwiające ich działanie, będzie pełnił rolę inicjatora nowego systemu finansowania i działał jako łącznik między pozostałymi uczestnikami.

Zamawiający będzie właścicielem problemu gotowym do rozwiązywania problemów społecznych na swoim terenie korzystając z mechanizmu płatności za rezultaty.

Zamawiający musi określić jakie cele mają zostać przez działania Usługodawcy zrealizowane, wypracować lub zaadaptować istniejące sposoby pomiaru wyznaczonych celów, ocenić ewaluację całości interwencji, w tym bazując na opinii niezależnego ewaluatora.

W przypadku pilotażu Zamawiającym będą instytucje publiczne – samorządy (JST), w gestii których leży dostarczanie usług opiekuńczych. Zakładamy, że poza trudnościami natury legislacyjnej związanymi z wprowadzeniem nowego instrumentu, nad którymi prowadzone

będą prace w trakcie Projektu, drugim ważnym czynnikiem hamującym udział samorządów w fazie testów będą ograniczone środki budżetowe. Trudnością do przewyciężenia będzie przekonanie samorządów do spróbowania nowego rozwiązania i wygospodarowania na nie środków, w sytuacji, gdy z uwagi na pilotażowy charakter modelu nie będzie pewności osiągnięcia pozytywnych efektów społecznych przy jednoczesnym obowiązku wywiązywania się z zapewnienia dostępu do danej usługi dla obywateli. Kłopotliwe może być również ujęcie w budżecie (rocznym, długoterminowym) zakontraktowania zadań za które płatności jest przesunięta w czasie i następuje dopiero po dokonaniu oceny efektów (tj. np. po 3 latach od rozpoczęcia wykonywania usług).

Zakładamy, że środki na realizację zadań usługi społecznej będą zapewnione przez **inwestorów** z sektora organizacji pozarządowych, prywatnego w formie inwestycji instytucji, indywidualnych osób, w tym crowd-fundingu.

W zależności od osiąganych efektów społecznych całego procesu inwestorzy będą mogli otrzymać zwrot wkładu finansowego oraz zwrot z inwestycji. W przypadku nieosiągnięcia określonego minimalnego poziomu efektów inwestor nie otrzyma wynagrodzenia – ani zwrotu z inwestycji, ani zaangażowanego kapitału. Efekty społeczne oceniane będą przez ewaluatora – audytora zewnętrznego, analizy przedstawiane do wiadomości Funduszu/Pośrednika zarządzającego Funduszem oraz do akceptacji Zamawiającego, który na ich podstawie będzie dokonywał wypłaty.

Jednym z możliwych rozwiązań do zabezpieczenia umowy między inwestorami, a Zamawiającym jest wykorzystanie rachunku escrow (rachunek zastrzeżony) lub rachunku powierniczego. W przypadku takich rachunków bank pełni rolę arbitra i strzeże interesów każdej ze strony umowy. Rozliczenie transakcji następuje na warunkach ustalonych w umowie rachunku escrow.

Zakładamy, że inwestorzy obejmować będą papiery dłużne emitowane przez Fundusz mitygacji ryzyka, które na tym etapie koncepcji przyjmujemy, że będą bonami. Zakładamy, że emisja nie będzie miała charakteru emisji publicznej i kierowana będzie do grupy mniejszej niż 100 osób/instytucji.

Dla uproszczenia przyjmujemy na obecnym etapie, że planujemy dwa główne typy „bonów” różniące się sposobem wynagradzania. Wynagrodzenie bonów typu senior zależne będzie od osiągniętych efektów, czyli w przypadku efektywności działań umożliwiać będzie zwrot zaangażowanego kapitału oraz wypłatę ustalonego bonusu za rezultaty. Bony mezzanine zależne będą od osiągniętych efektów i dodatkowo od zysku osiągniętego przez Fundusz.

Dodatkowo Fundusz mitygacji ryzyka będzie działać jako gwarant dla inwestorów. Będzie ustanawiał gwarancję na inwestycji, które będzie ograniczać ryzyko strat (zaangażowanego kapitału) inwestora do określonego poziomu inwestycji. Wynagrodzenie bonów zależne będzie od skorzystania z opcji gwarancji. Inwestor chcący zabezpieczyć przed ryzykiem będzie mógł osiągnąć niższy zwrot z inwestycji.

Fundusz będzie mitygował ryzyko również poprzez gwarantowanie zamknięcia emisji „obligacji społecznych”, tj. uzupełnienie wpłat inwestorów ze środków Funduszu do pełnej kwoty emisji.

Zakładamy możliwość obrotu papierami, tj. zbywania bonów pomiędzy inwestorami.

Fundusz mitygacji ryzyka będzie odpowiadał za:

- definiowanie i analizę problemu społecznego,
- definiowanie możliwych do osiągnięcia efektów społecznych,
- określenie sposobu pomiaru i oceny osiągniętych wyników,
- zaprojektowanie źródeł finansowania,
- pozyskanie kapitału od inwestorów,
- określenie cennika usług i terminu wykonania przez usługodawcę
- ustalenie cennika, modelu i schematu płatności za efekty,
- określenie sposobu rozliczania z inwestorami, zasad gwarancji, zwrotu wkładu finansowego i płatności za rezultaty – udział w zysku, bonusy,
- definiowanie kryteriów wyboru i wybór usługodawców
- dokonywanie płatności usługodawcom i inwestorom
- określenie mierników, na podstawie których będą oceniane efekty świadczonych usług społecznych
- przygotowanie i uruchomienie projektów w ramach płatności za rezultaty
- koordynuje proces negocjacji i podpisania umowy przez zainteresowane podmioty
- pomoc wykonawcy usługi w zarządzaniu projektem
- wsparcie operacyjne, w tym np. prawne i merytoryczne organizowanie warsztatów i wydarzeń w celu wzmocnienia współpracy między uczestnikami systemu.

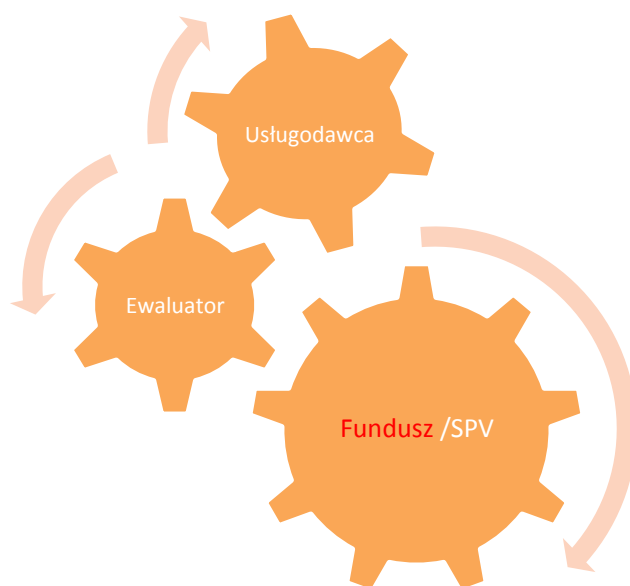
Zakładamy, że Fundusz będzie podmiotem wysoce wyspecjalizowanym w rozwiązywanie problemów społecznych z użyciem mechanizmu płatności za rezultaty na terenie całego kraju. Będzie docelowo współpracował z ekspertami z różnych dziedzin społecznych, tj. edukacja, zdrowie, integracja społeczna, itd. W ramach pierwszego etapu Projektu zakładamy przygotowanie modelu płatności za rezultaty w zakresie usług opiekuńczych.

Pośrednik będzie otrzymywał wynagrodzenie za usługi koordynacyjne i zarządcze w procesie przygotowania i realizacji obligacji. Za zarządzanie Funduszem mitygacji ryzyka Pośrednik będzie pobierał wynagrodzenie w formie opłaty za zarządzanie od inwestorów i od zamawiającego zależne od kwoty zawartych kontraktów oraz opłat ryczałtowych za usługi dodatkowe.

Usługodawcą będzie instytucja (prywatna, pozarządowa), która zostanie wybrana jako najlepszy podmiot, który może dostarczyć usługę społeczną na określonych warunkach i zapewnić realizację zakładanych rezultatów społecznych. Usługodawca będzie odpowiedzialny za ich osiągnięcie w określonym czasie, raportowanie na ich temat oraz modyfikowanie sposobu działania, gdyby zaszła taka konieczność stwierdzona przez pośrednika lub zewnętrznego audytora.

Usługodawca otrzyma wynagrodzenie za pracę, gdy wykona zlecenie uzgodnione z Zamawiającym. Dodatkowo będzie motywowany finansowo do stosowanie innowacyjnych rozwiązań, które zwiększa skuteczność wykonywania usług (płatności za efekty, tj. jakość i terminowość wykonania usług). Pośrednik będzie miał możliwość decydowania o sposobie wykonania zadania.

Proces działania Akceleratora przewiduje zależności wynagrodzenia inwestora od efektów społecznych i w tym celu przewiduje konieczność powołania **ewaluatora**, oceniającego czy uzgodnione rezultaty zostały osiągnięte.

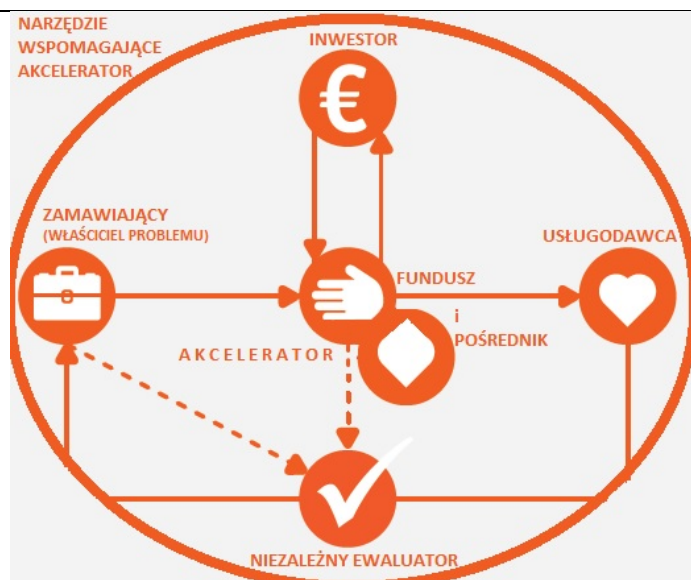

Audytora zewnętrznego będzie podmiotem niezależnym od pozostałych bezpośrednio zaangażowanych w Projekt. Będzie dokonywał analizy postępów w realizacji usługi społecznej i osiągniętych efektów i przedstawiał wyniki Pośrednikowi i Zamawiającemu. Na podstawie ewaluacji dokonanej przez audytora Fundusz będzie określał czy inwestorowi przysługiwać będzie płatność i w jakiej wysokości. Zamawiający będzie akceptował ocenę dokonaną przez ewaluatora.

Audytora będzie prowadził analizę czy osiągnięte efekty działań modelu są adekwatne do wydatkowanych na ten cel środków finansowych.

Odbiorcy usług społecznych (beneficjenci ostateczni) zostaną wytypowani po określeniu obszaru interwencji, analizie ich potrzeb i dotychczas oferowanego wsparcia.

Obsługę strony finansowej wiążącej inwestorów z funduszem mitygacji ryzyka oraz wszystkich uczestników procesu ułatwi specjalna platforma. Będzie to narzędzie ułatwiające inwestorom i zamawiającym zawarcie umów w modelu płatności za rezultaty i określenie ich parametrów, znalezienie usługodawców zainteresowanych zapewnianiem usług, którzy zrobią to w sposób najbardziej efektywny, mierzenie osiągniętych wskaźników na bieżąco oraz śledzenie postępów w osiąganiu rezultatów. Narzędzie zapewni potencjalnym inwestorom i zamawiającym/właścicielom problemu pełną transparentność procesu.

W obsługę Akceleratora zaangażowany będzie również doradca prawny, który będzie ułatwiał kształtowanie oferty SIB.

Sposób definiowania efektów, ich wyceny, pomiaru oraz płatności

Sposób definiowania efektów, ich wyceny, pomiaru oraz płatności określany będzie każdorazowo przy wdrażaniu modelu płatności za rezultaty. W procesie definiowania efektów i ich wyceny brać udział będzie Zamawiający wspierany wiedzą i doświadczeniem Akceleratora. Pomiar efektów dokonywany będzie przez Usługodawcę w sposób przewidziany w zamówieniu, monitorowany przez Akcelerator i Ewaluatora oraz oceniany przez tego ostatniego. Płatności dokonywane będą po akceptacji przez Zamawiającego oceny przedstawionej przez Ewaluatora.

Sposób dotarcia i wyboru podmiotów, które przetestują model, i metody wsparcia w przygotowaniu i wdrożeniu obligacji społecznych

W ramach pierwszego etapu projektu zakładamy przeprowadzenie spotkań edukacyjnych z przedstawicielami JST, którzy będą otwarci na świadczenie usług w systemie płatności za rezultaty. Już na etapie składania wniosku mamy potencjalnych zainteresowanych nowym mechanizmem finansowania. Sądząc po zgłaszanym już teraz zainteresowaniu liczymy, że doprowadzimy do etapu testów gminę Brzeziny, Gorzów Wielkopolski oraz trzy inne jednostki. Rekrutowanie podmiotów do projektu ułatwi nam jeden z partnerów projektów – Związek Miast Polskich stale z nimi współpracujący.

Wybór podmiotów, które przetestują model i metody wsparcia w przygotowaniu i wdrożeniu obligacji społecznych nastąpi na bazie obszarów problemów społecznych, które chciałyby rozwiązać, woli przetestowania nowego instrumentu, posiadanych danych dotyczących efektów aktualnie stosowanych rozwiązań, potencjału technicznego i możliwości poświęcenia czasu na przygotowanie wdrożenia.

Wyboru podmiotów dokonają wspólnie wszyscy partnerzy w projekcie.

Kompleksowość przyjętej koncepcji

Kompleksowość przyjętej koncepcji polega na oferowanie rozwiązania, które:

- będzie motywować do działania wszystkich aktorów i ułatwiać im nawiązanie relacji

- obejmuje cały proces od koncepcji wykorzystania modelu przez jego wdrożenie, ocenę, wypłatę i przygotowanie rekomendacji.
- zaprojektowane trwałe narzędzie będzie wspierać cały proces i wszystkich uczestników.

2. Opis formy materialnej, jaką przyjmie koncepcja, z jakich elementów będzie się składać

Koncepcja modelu akceleratora będzie składała się z:

1. Raportu ze szczegółowej analizy problemów społecznych objętych działaniami akceleratora
2. Raportu z analizy funkcjonowania działających w Europie modeli akceleratorów SIB
3. Raportu ze szczegółowej analizy dostępnych narzędzi finansowych wraz z rekomendacjami
4. Raportu z analizy funkcjonowania serwisów, usług wsparcia dla obszarów objętych interwencją w tym **podsumowanie potencjału usługodawców**
5. Raportu zawierającego podsumowanie oceny **potencjału Inwestorów**
6. Raportu zawierającego podsumowanie oceny **potencjału JST**
7. Raportu podsumowującego analizy prawne dla różnych aspektów wdrażania modelu akceleratora wraz z rekomendacjami wyboru schematu jego funkcjonowania.
8. Modelu akceleratora (Raportu podsumowującego) na który złożą się:
  - a. Model akceleratora w obszarze interesariuszy i metod wsparcia (**w tym wskazanie wszystkich uczestników schematu**)
  - b. Procedury rekrutacji interesariuszy
  - c. Model akceleratora w obszarze finansowania (**w tym sposób wyceny planowanych efektów, wskazanie maksymalnych kwot przeznaczonych na finansowanie poszczególnych problemów, wskazanie schematu płatności oraz montaż finansowy**)
  - d. Model akceleratora w obszarze instrumentów finansowych
  - e. Model akceleratora w obszarze procesów zarządczych i narzędzi wspomagających zarządzanie obejmującego schemat wdrażania obligacji społecznych w tym podział odpowiedzialności za poszczególne procesy między akceleratorem a podmiotem wdrażającym obligacje społeczne utworzony z wykorzystaniem mapy procesów
  - f. Modelu akceleratora w obszarze ewaluacji **w tym określenie spodziewanych efektów w ramach wskazanych poszczególnych problemów i wskazanie sposobu pomiaru efektów**
  - g. Model akceleratora w obszarze procesów zarządzania ryzykiem (mapa ryzyk)
  - h. Model akceleratora w obszarze tworzenia i monitorowania wskaźników
  - i. Opis systemu motywacyjnego dla interesariuszy obejmującego kryteria pozafinansowe
9. Planu testowania na które złożą się: wytyczne metodyczne dla testowania, wzory umów, podręczniki testowania dla każdej z grupy biorącej udział w testowaniu, opisu wykorzystania narzędzi informatycznych i instrukcji obsługi, opisu sposobu dotarcia do grup docelowych, warunki minimalne dla wdrożenia schematu w tym program szkoleniowy i materiały szkoleniowe)

10. Studiów przypadków wdrażania obligacji społecznych dla usług objętych interwencją
11. Narzędzia informatycznego (platformy) wspierającego testowanie modelu i zarządzanie akceleratorem
12. Bazy danych porównawczych właściwych dla rozwiązania sprecyzowanych problemów uwzględniającej standardy pomiaru i baz danych uczestników procesu.

Koncepcja zostanie opracowana zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi otrzymanymi od IOK i będzie gotowa do przetestowania.

3. Opis proponowanych źródeł finansowania schematu obligacji społecznych w ramach 2 etapu.

Zakładamy, że finansowanie w drugim etapie projektu będzie pochodzić z trzech źródeł:

- środków EFS
- środków Zamawiających – właścicieli problemów, którzy będą testować modele.
- środków inwestorów, którzy zdecydują się zainwestować w testowane modelu.

Przyjmujemy, że modele będą testowane w pięciu jednostkach.

Środki EFS przeznaczone będą na sfinansowanie kosztów:

- pokrycia kosztów dostarczenia usług społecznych, jeśli nie zostanie osiągnięta zakłada efektywność
- zarządzania Funduszem mitygacji ryzyka przez Pośrednika
- pozyskania inwestorów dla Funduszu mitygacji ryzyka przez Pośrednika
- obsługi prawnej około pięciu transakcji
- pracy ewaluatora oceniającego około pięciu modeli
- kosztów pracowników uczestniczących w testowaniu modeli.

Inwestorzy zapewnią środki na pokrycie kosztów usług społecznych. Zakładamy, że w pilotażu inwestorzy nie będą ponosić ryzyka, tj. otrzymają zwrot zainwestowanego kapitału w 100%. W przypadku osiągnięcia efektów na niższym poziomie niż zakładano Zamawiający pokryje koszty świadczenia usług proporcjonalnie do osiągniętych efektów. Brakująca kwota zapewniona będzie ze środków Funduszu.

W przypadku, gdy zamierzone efekty zostaną osiągnięte środki z Funduszu nie będą uruchamiane i będą mogły być użyte ponownie.

Środki Zamawiającego będą wykorzystane do zapewnienia wynagrodzenia dla inwestorów (zwrot kapitału, odsetki, bonusy) w przypadku osiągnięcia pozytywnych efektów społecznych przez wdrożony model SIB.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

4. Oświadczenie, że wypracowana koncepcja będzie spełniała wymogi określone w Regulaminie konkursu (por. podrozdział 5.3).

Oświadczam, że wypracowana w ramach projektu koncepcja akceleratora obligacji społecznych będzie spełniała wymogi określone w regulaminie konkursu nr POWR.04.01.00-IZ.00-00-007/16 na makro-innowacje: Ścieżka A – Akcelerator w temacie: *Obligacje społeczne jako narzędzie zwiększenia efektywności świadczenia usług społecznych w obszarach wsparcia EFS.*

28 października 2016r.

Joanna Wardzińska

/podpis osoby uprawnionej do reprezentowania wnioskodawcy, zgodny z pkt. 2.7 wniosku o dofinansowanie/